

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Nc/4/2018
Identifikačné číslo spisu:	1107205981
Dátum vydania rozhodnutia:	16.05.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:1107205981.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne P. P., bývajúcej v W., zastúpenej advocatus s.r.o., so sídlom v Bratislave, Palackého 12, IČO: 36 868 752, proti žalovanej Československej obchodnej banke, a.s., so sídlom v Bratislave, Michalská 18, IČO: 36 854 140, zastúpenej Advokátska kancelária ECKER - KÁN & PARTNERS, so sídlom v Bratislave, Nám. M. Benku 9, IČO: 35 886 625, o určenie, že záložné právo neexistuje (nie je), vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 17 C 51/2007 a na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8 Co 569/2014, o vylúčení sudcov Krajského súdu v Bratislave z prejednávania a rozhodovania sporu vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8 Co 569/2014, takto

rozhodol:

Konanie o vylúčení predsedu senátu Krajského súdu v Bratislave JUDr. Ondreja Krajča a sudkyň JUDr. Mariany Harvancovej a JUDr. Moniky Holicej z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 8 Co 569/2014 z a s t a v u j e .

Odôvodnenie

V spore vedenom na Okresnom súde Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) pod sp. zn. 17 C 51/2007 a na Krajskom súde v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) pod sp. zn. 8 Co 569/2014 predložil označený krajský súd spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o námietke zaujatosti vznesenej žalobkyňou proti konajúcemu senátu vo veci vedenej pod sp. zn. 8 Co 569/2014. Túto námietku uplatnila žalobkyňa písomným podaním v elektronickej podobe s autorizáciou podľa osobitného predpisu došlým odvolaciemu súdu 6. marca 2018, t. j. po tom ako Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 27. februára 2018 na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo 14. októbra 2013 č. k. 17 C 51/2007-1417 tento rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietol. Žalobkyňa námietku zaujatosti voči sudcom senátu 8Co krajského súdu JUDr. Ondrejovi Krajčovi, JUDr. Mariane Harvancovej a JUDr. Monike Holicej vznesla z dôvodu pomeru k veci, nezákonného a netransparentného obsadenia senátu 8Co a pomeru členov senátu k právnomu zástupcovi žalovanej. Uviedla, že predmetom konania je určenie, že záložné právo evidované na liste vlastníctva číslo XXXX, k. ú. X., podľa V-2485/2002 zo dňa 27. novembra 2002, neexistuje, nie je a sudkyňa JUDr. Mariana Harvancová ako zákonná sudkyňa súdu prvej inštancie (rozsudok z 15. júna 2015 č. k. 8 C 14/2007) posudzovala určenie neexistencie toho istého záložného práva ako v konaní na

krajskom súde pod sp. zn. 8 Co 569/2014. Na základe uvedeného tak preukázateľne existujú pochybnosti o nezaujatosti JUDr. Mariany Harvancovej, ktorá bola členom odvolacieho senátu krajského súdu 8Co, ktorá rozhodovala o tom istom merite veci, t. j. určení neexistencie toho istého záložného práva v konaní 8 Co 569/2014 ako sudcu súdu prvej inštancie. Ďalej namietala, že z úplného znenia rozvrhu práce krajského súdu na rok 2018, zverejnenom na stránke Ministerstva spravodlivosti SR nevyplýva, že členkou senátu 8Co mala byť JUDr. Mariana Harvancová ani ako náhradný sudca a rovnako z rozvrhu práce na rok 2018 nevyplýva transparentný konkrétny postup súdu pri zmene zákonného sudcu/senátu, okrem postupu uvedeného na str. 23, bod 2., ktorým sa určuje postup pri vylúčení sudcov. Argumentovala, že k zmene zloženia senátu 8Co došlo dňa 27. februára 2018, ktorý termín bol dňom vyhlásenia rozsudku v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 569/2014. JUDr. Jana Vlčková ako predsedníčka senátu 8Co bola zastúpená JUDr. Ondrejom Krajčom a do senátu 8Co bola ako členka senátu zaradená JUDr. Mariana Harvancová; zmena obsadenia senátu nevyplýva z rozvrhu práce krajského súdu, v ktorom nie je uvedený ani postup zastupujúcich sudcov. Záverom poukázala taktiež na skutočnosť, že právny zástupca žalovanej uzatvoril dňa 21. februára 2013 Zmluvu o poskytovaní právnych služieb č. OVO2-2013/000501-21 pre časť 02/2, s Ministerstvom vnútra SR, ktorá zmluva je ku dnešnému dňu účinná. Na základe uvedenej zmluvy právny zástupca žalovanej v rámci poskytovania právnych služieb Ministerstvu vnútra SR, poskytuje právne služby vo veciach kontroly alebo dohľadu vykonávaných orgánmi verejnej moci, t. j. aj súdov a tiež právne služby o uložení sankcie orgánom verejnej moci, tzn. kontrola a dohľad nad vykonávaním súdnej moci. Na základe uvedeného je žalobkyňa toho názoru, že členovia senátu 8Co krajského súdu nemôžu byť v konaní nestrannými a nezaajatými sudcami, preto žiada ich vylúčenie z prejednávania a rozhodovania tejto veci vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 8 Co 569/2014.

Predseda senátu 8Co Krajského súdu v Bratislave JUDr. Ondrej Krajčo sa k vznesenej námietke zaujatosti vyjadril tak, že sa subjektívne necíti byť zaujatý, pričom nemá pomer k veci, stranám sporu ani k ich právnym zástupcom. Zároveň uviedol, že nemá vedomosť o žiadnych skutočnostiach, ktoré by mohli viesť čo i len k pochybnostiam o jeho nezaujatosti v danej veci. Uviedol, že k zmene obsadenia senátu 8Co došlo na základe uznesenia predsedu Krajského súdu v Bratislave JUDr. Ľuboša Sádovského zo dňa 30. januára 2018, sp. zn. 8 Co 569/2014, ktorým rozhodol, že sudkyňa Krajského súdu v Bratislave JUDr. Jana Vlčková je vylúčená z prejednávania a rozhodovania daného sporu a prikázal, aby v predmetnom spore bol namiesto nej pomocou technických a programových prostriedkov určený iný člen senátu. Nová členka senátu JUDr. Mariana Harvancová bola určená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti SR v súlade s Rozvrhom práce Krajského súdu v Bratislave na rok 2018. Citované rozhodnutie predsedu krajského súdu, ako i potvrdenie o zmene v obsadení senátu, boli riadne založené do súdneho spisu. Strany sporu (teda i žalobkyňa) tak mali možnosť sa s uvedenou skutočnosťou oboznámiť, preto v predmetnej veci ani skutočnosti súvisiace so zmenou v obsadení senátu nezakladajú pochybnosti o nezaujatosti členov a predsedu senátu.

Sudkyňa Krajského súdu v Bratislave JUDr. Mariana Harvancová sa k vznesenej námietke zaujatosti vyjadrila tak, že vo veci sa necíti byť zaujatá, tak so zreteľom na pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní. Uviedla, že skutočnosť, že v inej obdobnej veci rozhodovala na súde prvej inštancie spôsobom, s ktorým žalobkyňa nesúhlasí, nie je dôvodom na jej vylúčenie z prejednávanej veci (R 47/1998). Vo vzťahu k námietkam ohľadne obsadenia senátu 8Co uviedla, že dňa 2. februára 2018 obdržala potvrdenie o zmene členov senátu vo veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8 Co 569/2014, na základe ktorého sa stala členkou senátu v prejednávanej veci.

Sudkyňa Krajského súdu v Bratislave JUDr. Monika Holická sa k námietke zaujatosti vyjadrila tak, že vo veci sa necíti byť zaujatá, nemá žiadny pomer k veci, účastníkom alebo ich zástupcom. Existencia zmluvy, uzavretej medzi právnym zástupcom žalovanej a Ministerstvom vnútra SR, na ktorú poukazuje žalobkyňa v námietke zaujatosti, nemá vplyv na jej nestrannosť vo veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd nadriadený Krajskému súdu v Bratislave (§ 54 ods. 1 Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z.z., ďalej aj „CSP“) pri posudzovaní námietky zaujatosti sa najskôr zaoberal otázkou, či sú splnené podmienky, za ktorých možno o tejto námietke zaujatosti konať, a dospel k záveru, že tieto podmienky splnené nie sú.

Podľa § 161 ods. 1 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví (§ 161 ods. 2 CSP).

Podľa § 49 ods. 1 CSP sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezáujatosti.

Vychádzajúc z uvedených ustanovení Civilného sporového poriadku, najmä § 49 a nasl., je potrebné zdôrazniť, že CSP osobitne neupravuje situáciu, keď strana sporu namieta zaujatosť sudcu, resp. sudcov príslušného súdu až po tom, ako tento súd o veci rozhodol. Z citovaného ustanovenia § 49 ods. 1 CSP (expressis verbis, t. j. výslovne je uvedené „sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu...“) však nesporne vyplýva, že rozhodnúť o vylúčení (nevylúčení) sudcov príslušného súdu možno iba v štádiu aktuálneho prejednávania sporu, pred vydaním rozhodnutia vo veci samej alebo rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

Rozhodnúť o námietke zaujatosti vznesenej žalobkyňou až po tom, ako odvolací súd rozhodol o podanom odvolaní, by znamenalo, že - bez toho, aby zákon takéto rozhodovanie umožňoval - by bolo dodatočne, t. j. keď vec sama už bola prejednaná a rozhodnutá odvolacím súdom, vyslovené, či sudcovia, ktorí sa na rozhodnutí v spore zúčastnili, boli/neboli vylúčení. Takýto postup možný nie je, nemožno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania sporu sudcu, ktorý už spor prejednal a rozhodol (resp. sudcu, v prípade ktorého so zreteľom na danú procesnú situáciu už neprichádzajú do úvahy jeho ďalšie procesné úkony).

V danom spore žalobkyňa namietala zaujatosť predsedu senátu Krajského súdu v Bratislave JUDr. Ondreja Krajča a sudkyň JUDr. Mariany Harvancovej a JUDr. Moniky Holickej (zloženie senátu 8Co, ktorý podľa Rozvrhu práce na rok 2018 a uznesenia predsedu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. januára 2018 v spojení s potvrdením o prijatí do elektronickej podateľne zo dňa 2. februára 2018, spor prejednal a rozhodoval) až po tom (6. marec 2018, č. l. 1789 a nasl. spisu), ako tento súd rozhodol o podanom odvolaní (27. februára 2018 zápisnica o verejnom vyhlásení rozsudku, č. l. 1786 a nasl. spisu); za tejto procesnej situácie najvyšší súd ako súd nadriadený Krajskému súdu v Bratislave (§ 54 ods. 1 CSP) nemá o čom konať, pretože na základe len samotnej námietky zaujatosti nemožno rozhodnúť o vylúčení namietaných sudcov z už (nateraz) skončeného odvolacieho konania.

Vzhľadom na vyššie uvedené najvyšší súd musel prihliadnuť na nesplnené procesné podmienky konania (§ 161 ods. 1 CSP) a mohol len konštatovať, že v danom spore ide o neodstrániteľný procesný nedostatok podmienky tohto konania, preto podľa § 161 ods. 2 CSP konanie o vylúčení predsedu senátu Krajského súdu v Bratislave JUDr. Ondreja Krajča a sudkyň JUDr. Mariany Harvancovej a JUDr. Moniky Holickej z prejednávania a rozhodovania sporu vedenom na tomto súde pod sp. zn. 8 Co 569/2014 zastavil (obdobne podľa prechádzajúcej právnej úpravy pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Nc 56/2010, 1 Nc 38/2011, 1 Nc 43/2013).

Obdobný prístup k uvedenej problematike, t. j. že rozhodnúť o vylúčení (nevylúčení) sudcov príslušného súdu možno iba v štádiu aktuálneho prejednávania veci, teda pred tým než títo sudcovia rozhodnú, zastáva aj judikatúra Najvyššieho súdu Českej republiky (porovnaj napr. uznesenie sp. zn. 7 Nd 233/2001 zo 6. septembra 2001).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.